

Skapa ett råd för evangelisation

Svenska kyrkans centralstyrelse hade mellan 1965 och 1982 namnet *Svenska kyrkans centralråd för evangelisation och församlingsarbete*. Det var under statskyrkotiden, då det organisatoriska och administrativa hantverket sköttes av ecklesiastikdepartementet, senare utbildningsdepartementet. Under samma tid fanns ett särskilt organ för utlandsmissionen, *Svenska kyrkans missionsstyrelse*.

Det bakomliggande syftet med centralrådet för evangelisation, CEF, och missionsstyrelsen var, att CEF skulle hjälpa stift och församlingar med att förkunna evangelium inom landet och missionsstyrelsen utanför Sveriges gränser. Detta gick i sin tur tillbaka på tanken att kyrkan enligt missionsbefallningen i Matteus 28 är sänd att sprida evangelium till alla folk. Mission handlade om att nå ut till folk och folkgrupper som inte tidigare hört evangelium, evangelisation om att stärka tron hos de redan döpta.

Idag finns varken något centralråd för evangelisation eller någon missionsstyrelse. Enligt den kyrkoordning som började gälla vid millennieskiftet, då Svenska kyrkans band med staten löstes, ska alla församlingar vara missionerande, liksom att de ska fira gudstjänst, undervisa och bedriva diakoni. Syftet med allt församlingarna gör är enligt Kyrkoordningens andra kapitel »att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas».

Allt detta låter rätt och riktigt, men tyvärr har det inte blivit som det var tänkt. Tvärtom tycks allt färre i vårt land leva i tro på Kristus, medan de kristna gemenskaper som våra församlingar skulle vara blivit allt färre i strukturutredningens spår. Dessutom finns en stor osäkerhet inom kyrkan om vad mission egentligen handlar om. Det gamla missionstänkandet ledde till att kyrkor och samfund sände ut missionärer, som byggde skolor och sjukhus och planterade församlingar. Nu har detta på många håll ersatts av tanken att mission handlar om Guds sändning i och till världen. Det gäller inte längre att frälsa vilseförda själar utan att arbeta för alla människors lika värde och värdighet.

Guds sändning till världen sträcker sig dessutom vidare än kyrkans gränser. Mission har börjat stavas dialog med människor av annan tro. Medan man ägnar sig åt denna dialog minskar andelen döpta och konfirmerade i Sverige stadigt, och minskningen fortsätter. Kyrkokansliets prognoser förutser att andelen tillhöriga till Svenska kyrkan år 2030 ska ha sjunkit till 45 procent av befolkningen. Andelen döpta av de barn som föds år 2030 kommer att vara ca 20 procent. Minskningen av de kyrkotillhöriga som år efter år rapporteras i media kommer att fortsätta även efter år 2030.

Det är uppenbart att Svenska kyrkan – tillsammans med övriga kyrkor i vårt land – befinner sig i en mycket allvarlig situation. Numera är det en minoritet av befolkningen som låter döpa sina barn och vars tonåringar konfirmeras, samtidigt som kyrkogångsseden håller på att vittra sönder. Den traditionella vägen in i kyrkan, att döpas som barn, konfirmeras som tonåring och som vuxen vara aktiv, fungerar inte längre, utom för ett fåtal.

En mindre del av de sjunkande siffrorna kan förklaras av den höga invandringen, men detta förtar inte allvaret i situationen. Av siffrorna att döma klarar Svenska kyrkan inte av att fullgöra sin uppgift att föra människor till tro på Jesus Kristus. Att övriga kyrkor och samfund i landet befinner sig i en liknande situation är ingen tröst.

Det som hittills gjorts nationellt, i stiftet och församlingarna har inte på långt när varit tillräckligt. Kyrkans ärende, att göra Jesus Kristus känd, trodd, bekänd och älskad, verkar inte prioriteras. Aktivitet på skapelsens plan tycks värderas högre än det som sker på andra trosartikelns plan. Men skapelse och frälsning står inte i konflikt med varandra. Det är samme treenige Gud som handlar – som skapare och som frälsare.

Att Gud vårdar sin skapelse och att vi människor har en kallelse att vara Guds händer och fötter i detta arbete är inte ifrågasatt. Det som möjligen kan diskuteras är i vilken utsträckning kyrkan ska agera i detta arbete. Varje kyrkomedlem är också sekulär medborgare och har därmed ansvar även i den egenskapen – ett ansvar som i vår demokrati kanaliseras genom de politiska partierna. När kyrkan agerar på skapelsens plan finns risk att fokus hamnar på vad människan, enskilt och i grupp, ska göra. Men detta är inte evangelium, utan lag.

Under det gångna reformationsfirandet har bl.a. Martin Luthers lilla katekes uppmärksamats, den som ju ingår i varje psalmbok. I förklaringen till den andra trosartikeln lyfts Jesu frälsande gärning fram. Där får man veta att Jesus Kristus »har förlöstat, förvärvat och vunnit mig, förtappade och fördömda människa ifrån alla synder, ifrån döden och djävulens våld... med sitt oskyldiga lidande och död, för att jag skall vara hans egen och leva under honom i hans rike...». Enligt Kyrkoordningens skrivning är syftet med det som görs i kyrkan »att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro». Det är Jesus Kristus och hans frälsande och nyskapande gärning som ska lyftas fram i församlingarnas gudstjänster, undervisning, diakoni och mission.

Därför borde kyrkostyrelsen, i samråd med biskopsmötet, ta initiativ till en stor satsning på evangelisation och församlingsbyggande. Detta kan lämpligen ske genom att inrätta ett *Råd för evangelisation*. Till detta råd bör inbjudas ett brett urval av personer från rörelser och sammanhang som har visat att man kan arbeta evangeliserande, som EFS, aKF, Credo, OAS-rörelsen för att ta några exempel, och från församlingar där man lyckats bygga fungerande gemenskaper. Uppgifterna för rådet skulle kunna vara att lyfta fram olika strategier för evangelisation, att fungera som resursbank, att erbjuda församlingarna kompetens i den fortbildning som behövs för att bli och vara evangeliserande.

Kyrkostyrelsen kommer under innevarande mandatperiod att arbeta med ett program för lärande och undervisning. Satsningen är avsedd att stärka kunskapen i kristen tro i församlingarna och att ge förutsättningar och redskap till fördjupning. Detaljerna i detta arbete har ännu inte blivit kända, men det är positivt att frågorna om lärande och undervisning äntligen lyfts fram.

Så vitt man kan se är programmet främst avsett för att fördjupa kunskaperna hos dem som redan är engagerade. Detta är givetvis positivt men inte tillräckligt. Stora delar av befolkningen, och den andelen ökar från år till år, vet inget eller mycket lite om vem Jesus från Nasaret är, om att han är svaret på människors rop till Gud om förbarmande, nåd och barmhärtighet, eller om att Gud genom Jesus Kristus möter försöken i andra religioner att finna en nådig Gud. Det är just därför våra församlingar behöver satsa på evangelisation.